

Persbericht

Luxemburg, 31 januari 2022

EU-beleid inzake energielasting strookt niet met EU-klimaatdoelstellingen

Energiebelasting kan de inspanningen ter bestrijding van klimaatverandering ondersteunen, maar de huidige belastingniveaus geven niet weer in hoeverre verschillende energiebronnen vervuילend zijn. In een vandaag door de Europese Rekenkamer (ERK) gepubliceerde analyse wordt uiteengezet hoe energielastingen, koolstofbeprijzing en energiesubsidies bijdragen tot de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de EU. Hoewel de subsidies voor hernieuwbare brandstoffen in de periode 2008-2019 bijna zijn verviervoudigd, zijn de subsidies voor fossiele brandstoffen het afgelopen decennium relatief constant gebleven, ondanks de toezeggingen van de Europese Commissie en sommige lidstaten om deze uit te faseren. De auditors wijzen op de uitdagingen waarmee beleidsmakers worden geconfronteerd: zorgen voor consistente energielasting in verschillende sectoren en voor verschillende energiedragers, verlagen van de subsidies voor fossiele brandstoffen en afstemmen van klimaatdoelstellingen op maatschappelijke behoeften.

“Energiebelasting, koolstofbeprijzing en energiesubsidies zijn belangrijke instrumenten om de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken. De grootste uitdaging is volgens ons hoe we regelgevende en financiële maatregelen sterker kunnen koppelen en op de juiste wijze kunnen combineren”, aldus Viorel Ștefan, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor de analyse. “Met onze analyse willen we een bijdrage leveren aan het debat over energieprijzen en klimaatverandering, en met name aan het komende debat over de voorgestelde herziening van de energielastingrichtlijn.”

In het kader van de Europese Green Deal, een strategie om de EU uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te maken, is de Commissie voornemens de energielasting af te stemmen op de klimaatdoelstellingen. De Europese Unie staat voor verschillende uitdagingen bij de herziening van de wetgeving inzake energielasting, waarvoor ook unanieme overeenstemming binnen de Raad vereist is.

Een van de uitdagingen is om te zorgen voor consistentie in de hele EU en in sectoren en energiedragers die eerder een gunstigere behandeling kregen. Op grond van de huidige energielastingrichtlijn kunnen meer vervuילende energiebronnen een gunstigere fiscale behandeling genieten dan koolstofefficiënte bronnen. Zo zijn de belastingen op steenkool lager dan die op aardgas en is de belasting op sommige fossiele brandstoffen aanzienlijk lager dan die op elektriciteit. Bovendien heffen de meeste lidstaten hoge belastingen op brandstoffen, terwijl verschillende andere landen het niveau van de belastingen rond het in de richtlijn vastgestelde minimum houden. Dit kan de interne markt verstoren. Lage koolstofprijzen en lage energielastingen voor fossiele brandstoffen verhogen de relatieve kosten van groenere technologieën en vertragen de energietransitie.

Dit persbericht is bedoeld om de kernboodschap weer te geven van de analyse van de Europese Rekenkamer. De volledige analyse is te vinden op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

De auditors merken op dat sommige energiesubsidies weliswaar gebruikt kunnen worden voor een transitie naar een minder koolstofintensieve economie, maar dat subsidies voor fossiele brandstoffen een efficiënte energietransitie in de weg staan. De totale subsidies van de lidstaten voor fossiele brandstoffen bedragen meer dan 55 miljard EUR per jaar. Vijftien lidstaten geven meer uit aan subsidies voor fossiele brandstoffen dan aan subsidies voor hernieuwbare energie. De uitfasering van subsidies voor fossiele brandstoffen uiterlijk in 2025, een doelstelling waartoe de EU en haar lidstaten zich hebben verbonden, zal een uitdagende maatschappelijke en economische transitie inhouden. Een perceptie van oneerlijke behandeling van bepaalde groepen of sectoren kan met name leiden tot weerstand tegen de transitie naar een groenere economie. De effecten van energiebelasting op huishoudens kunnen ook aanzienlijk zijn en weerstand tegen energiebelasting oproepen. De bedragen die huishoudens uitgeven aan energie (voor zowel verwarming als vervoer) lopen behoorlijk uiteen: in sommige gevallen, zoals in de armste huishoudens in Tsjechië en Slowakije, wordt meer dan 20 % van het inkomen aan energie besteed. Om het risico op afwijzing van belastinghervormingen te beperken, wijzen de auditors op de aanbevelingen die reeds door verschillende internationale organisaties zijn gedaan, zoals het verlagen van andere belastingen en het toepassen van herverdelingsmaatregelen, en daarbij zorgen voor meer transparantie en communicatie over de redenen voor de hervormingen.

In juli 2021 heeft de Commissie als onderdeel van haar “Klaar voor 55”-wetgevingspakket, een reeks voorstellen om de EU te helpen de broeikasgasemissies tegen 2030 met 55 % te verminderen, een voorstel voor een herziening van de energiebelastingrichtlijn gepubliceerd. Hierbij is het lidstaten nog steeds toegestaan lagere tarieven voor energiebelasting toe te passen op bepaalde sectoren om redenen van milieu, energie-efficiëntie en energiearmoede. Het pakket bevat ook een voorstel om het emissiehandelssysteem uit te breiden naar maritiem vervoer en behelst de invoering van een afzonderlijk emissiehandelssysteem voor wegvervoer en gebouwen. In het huidige systeem betalen sommige marktdeelnemers door kosteloze emissierechten echter niet voor een deel van hun CO₂-emissies. De geleidelijke uitfasering van de kosteloze rechten in verband met het risico op koolstoflekkage (d.w.z. een toename aan broeikasgasemissies als gevolg van het overbrengen van de productie naar een land met minder strenge emissiebeperkingen) gaat gepaard met de voorgestelde invoering van het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie. Dit nieuwe mechanisme is bedoeld om de prijs voor koolstofemissies die afkomstig zijn van de invoer van bepaalde goederen vast te stellen. De auditors merken ook op dat beleidsmakers bij de bespreking van deze voorstellen rekening moeten houden met zowel de klimaatdoelstellingen als de maatschappelijke impact.

Achtergrondinformatie

Dit is geen controleverslag, maar een analyse waarbij gebruik wordt gemaakt van de eerdere werkzaamheden van de ERK op het gebied van energie, klimaatverandering en belastingheffing, alsmede van openbaar beschikbare informatie en materiaal dat specifiek voor dit doeleinde is verzameld.

De analyse bestrijkt de periode 2008-juli 2021. De auditors hebben rekening gehouden met aanvullende gegevens die na juli 2021 beschikbaar zijn gekomen betreffende de prijs van EU-emissievergunningen (tot 30 november 2021) en energiesubsidies (gegevens van oktober 2021).

De analyse van de ERK “*Energiebelasting, koolstofbeprijzing en energiesubsidies*” is beschikbaar op de [ERK-website](#).

Perscontact

Persdienst van de ERK: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — M: (+352) 691 551 502